

Jiří Bartůněk

MINULOST JE PAST

TISKOVÁ ZPRÁVA
Ústí nad Labem 19. 1. 2016

Koncepce samostatné výstavy Jiřího Bartůňka v Galerii Emila Filly vychází ze základní premisy, dohody mezi kurátorkou a umělcem, která směřovala k tomu, že by nemělo jít o retrospektivní prezentaci. Název výstavy *MINULOST JE PAST* si pohrává s dvojsmyslnou dvojjazyčnou přesmyčkou. Samotná koncepce se tedy zaměřila na hledání leitmotivů, červených linií a repetitivních obsahů autorovy tvorby. Základem byla práce s uměleckým archivem ve smyslu existujícího penza obrazů, z nichž výběrem a re-konstrukcí krystalizovaly jiné celky a souvislosti. Spolupráce mezi kurátorkou a umělcem (a posléze i s architektem výstavy) vyústila v realizaci samostatného projektu, kdy již vzniklá díla jsou prezentována v nových kontextech s ohledem na jedinečný výstavní prostor (jeho členitost a industriální charakter), esenci autorova směřování (práce s písmem, témata smrti a odcházení, hravé konceptuální reflexe soudobého dění, sebeironie, recyklace) a životnou touhu „ještě nebilancovat, nebo alespoň ne vědomě“. Tato „nová spojení“ nechtějí být interpretována jako dogmatický princip nahlížení na autorovu tvorbu, ale spíš poskytují otevřené pole významů a znaků pro ty, kteří je chtějí takto použít a stejně jako umělec se nebojí vstoupit na tenký led.

Bartůňkova malířská tvorba je bohatá a do značné míry kopíruje vývoj tohoto média v rámci středoevropského prostoru několika posledních dekad. Proto byla na výstavu do Fillovky vybrána i díla, která vznikala před přelomovým rokem 1989. Vytvářejí totiž důležitou spojnici k současné podobě malby, třebaže se v ní Bartůněk pohybuje poněkud odlišným způsobem než nová generace. Práce z tohoto období ukazují schopnost a vybavenost Bartůňka jako malíře – poučeného, bravurního, citlivého, sžíravě přesného, se schopností mixovat odkaz tradice (Velázquez, Rembrandt, Bacon) s dobovou transformující se figurativní groteskností (David, Střížek, Rittstein), která intuitivně cítila „západní“ postmoderní tendence (Schnabel, Basquiat, Richter, Baselitz). Důležitou roli v rámci expozice hrají stěžejní díla z devadesátých let, která mohou být charakterizována jako „fyzická“. Velkoformátové obrazy realizované na sololitových deskách jsou rozrývané, drásané, doplněné někde expresivně, šíleně barevnou malbou, jinde tlumenou, nervnější a jen lehce kolorovanou poznámkou. Konec devadesátých let a vliv simulacionismu ve výtvarném umění se pak obráží také v tvorbě Jiřího Bartůňka s určitým zpožděním, které je ale pro dobro věci. V jakési nutkavé opozici se oprošťuje od expresivního, bohatě strukturovaného malířského rukopisu a načíná nový cyklus v rovině konceptuálního experimentu.

Na výstavě jsou zastoupeny také mnohem komornější cykly, které velmi intenzivně reflektují ne tolik pohyb samotného vývoje umění, respektive malířské strategie, ale mnohem více rovinu

osobního postoje autora jako vypravěče příběhu. Tak jako se simulacionosté rozhodli rekonstruovat díla modernistických es, aby je nejen zbavili aury jedinečnosti, ale také je znova uvedli do kontextu soudobého umění, tak se Bartůněk rozhodl recyklovat, reflektovat a znovupoužít sám sebe. V obrazech z posledních let se vyskytují témata, motivy i technologické a mediální prostředky, které v jeho tvorbě již zazněly, a v pravdě byly vyčerpány, v kombinaci s novými momenty, materiály a tendencemi. Neúnavnost, s níž však autor znovu vstupuje na bojové pole (plochu obrazu), je obdivuhodná.

Jiří Bartůněk je extrémně chytrý pozorovatel současnosti. Neústupně zkoumá, přijímá a reflektuje mnohvrstevnaté vlivy současného světa a činí tak vpravdě renesančním způsobem. Nepohybuje se jen v elitářské bublině výtvarného umění, zajímá ho literatura, hudba, film, sociologie, věda, ekonomika a samozřejmě vývoj v rámci sociopolitického fungování. Také z toho důvodu měl Bartůněk určující vliv na vznik a existenci ústeckého výtvarného okruhu. Vzhledem k tomu, že jeho tvorba sleduje obecný vývoj konceptuálního malířského výrazu ve středoevropském umění obecně, je důležité, aby byl Jiří Bartůněk vnímán jako autor, který soustavně podrobuje zkoumání své vlastní i obecné strategie malby, ale také vyprávění příběhu a reflexe okolního světa a to nejen prizmatem regionu, osobního prostoru, ale v celé kontextuální šíři výtvarného umění. Návrat k uzavřeným kapitolám prostřednictvím současného postoje a neutuchající víry v možnosti budoucí utopie - to je základní charakter práce Jiřího Bartůňka, který tato výstava chce zdůraznit.

Eva Mráziková, kurátorka výstavy

Kontakt pro média:

Tomáš Petermann

775 243 379

petermann@armaturka-usti.cz

Galerie Emila Filly

Kulturní fabrika Armaturka

Jateční 49

400 01 Ústí nad Labem

ÚT-PÁ 10-18h, SO 13-17h

BUS směr Vozovna DP: č. 9, 17 Sigma; č. 27 Tesla

www.gef.cz

www.armaturka-usti.cz